

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова Приймальної комісії

В.о. ректора

**Київського національного університету
імені Тараса Шевченка**

Валерій КОПІЙКА

**ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ІСПИТУ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
НА ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ**

Освітньо-науковий рівень – доктор філософії

Галузь знань – 7 Транспорт та послуги

Спеціальність – 73 «Туризм та рекреація»

Освітньо-наукова програма «Туризм»

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

**ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ІСПИТУ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
ІЗ «ТУРИЗМ ТА РЕКРЕАЦІЯ»
НА ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ**

Освітньо-науковий рівень – доктор філософії

Галузь знань – І Транспорт та послуги

Спеціальність – ІЗ «Туризм та рекреація»

Освітньо-наукова програма «Туризм»

Голова предметної комісії

Сергій ЗАПОТОЦЬКИЙ

**Гарант
освітньо-наукової програми**

Ольга ЛЮБИЦЕВА

КИЇВ – 2026

ВСТУП

Вступники на освітньо-наукову програму «Туризм» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (доктор філософії) зі спеціальності ІЗ «Туризм та рекреація» складають письмовий вступний іспит зі спеціальності.

Програма вступного іспиту до аспірантури укладена в обсязі стандарту вищої освіти магістра зі спеціальності ІЗ «Туризм та рекреація». Програма вступного іспиту зі спеціальності розроблена відповідно до вимог розділу V Правил прийому до Київського національного університету імені Тараса Шевченка у 2026 році, затверджених Вченою радою Університету 04.05.2026 (протокол № 12) та введених в дію наказом ректора № 510-32 від 05.05.2026.

Програма затверджена на засіданні вченої ради філософського факультету «28» травня 2026 року (протокол №14).

Метою програми вступного іспиту є оцінювання рівня знань вступників та їхня здатність до здійснення науково-дослідної роботи з туризму та рекреації, а саме: оцінювання теоретико-методологічної підготовки вступника; оцінювання здібностей вступника до науково-дослідної роботи; оцінювання наявних у вступника наукових та навчальних досягнень.

Форма проведення іспиту. Вступний іспит зі спеціальності проводиться в очному форматі у письмовій формі. Під час проведення вступного іспиту зі спеціальності здійснюється відеозапис процесу проведення іспиту. Використання дистанційного формату допускається за рішенням Приймальної комісії для вступників, які перебувають на тимчасово окупованій території.

Структура іспиту. Вступний іспит зі спеціальності складається з трьох основних компонентів:

- 1) виконання блоку завдань з розгорнутою відповіддю;
- 2) презентація дослідницької пропозиції;
- 3) презентація наукових та/або навчальних досягнень.

Блок завдань з розгорнутою відповіддю містить питання відкритого типу. Кількість завдань у блоці завдань з розгорнутою відповіддю складає 7 питань відкритого типу.

Тривалість проведення іспиту. Тривалість виконання усіх компонентів іспиту складає 90 хвилин.

Тривалість виконання блоку з розгорнутою відповіддю складає 70 хвилин. Тривалість виконання презентації дослідницької пропозиції складає 10 хвилин. Тривалість виконання презентації наукових та навчальних досягнень складає 10 хвилин.

Схема формування оцінки. Результати виконання завдань вступного іспиту зі спеціальності оцінюються за 200-бальною шкалою.

Формування оцінки за вступний іспит до аспірантури здійснюється за наступною схемою:

Компонент іспиту	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
------------------	----------------------------	-----------------------------

Теоретичні та практичні питання	0	140
Презентація дослідницької пропозиції	0	30
Наукові та навчальні досягнення	0	30

Підсумкова оцінка за вступний іспит зі спеціальності формується шляхом додавання оцінок за теоретичні та практичні питання, презентацію дослідницької пропозиції, наукові та/або навчальні досягнення.

У разі отримання вступником підсумкової оцінки за вступне випробування до аспірантури зі спеціальності у межах 0-99 балів комісією ухвалюється рішення про негативну оцінку («незадовільно») за вступний іспит.

Критерії оцінювання.

Результати виконання блоку завдань з розгорнутою відповіддю оцінюються за наступними критеріями.

Блок завдань з розгорнутою відповіддю містить 7 питань.

Бали	Критерії оцінювання
20 балів	Повна відповідь на одне питання
від 2 до 18 балів з кроком 2 бали	Неповна відповідь на одне питання
0 балів	Неправильна відповідь на одне питання

Результати виконання презентації дослідницької пропозиції оцінюються за наступними критеріями.

1) Актуальність теми пропонованого дослідження, її відповідність спеціальності ІЗ «Туризм та рекреація», Переліку пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок на період до 31 грудня року, наступного після припинення або скасування воєнного стану в Україні, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 30 квітня 2024 р. № 476 (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/476-2024-%D0%BF#Text>), піднапрямам досліджень Комплексної наукової програми Київського національного університету імені Тараса Шевченка «Гуманітарні студії ідентичності, пам'яті та культурної трансформації» (https://science.knu.ua/new/?page_id=4454).

Бали	Критерії оцінювання
6 балів	Тема пропонованого дослідження повністю відповідає Переліку пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок на період до 31 грудня року, наступного після припинення або скасування воєнного стану в Україні та піднапрямам досліджень Комплексної наукової програми Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Бали	Критерії оцінювання
	«Гуманітарні студії ідентичності, пам'яті та культурної трансформації»
5 балів	Тема пропонованого дослідження відповідає Переліку пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок на період до 31 грудня року, наступного після припинення або скасування воєнного стану в Україні та частково відповідає піднапрямам досліджень Комплексної наукової програми Київського національного університету імені Тараса Шевченка «Гуманітарні студії ідентичності, пам'яті та культурної трансформації»
4 бали	Тема пропонованого дослідження частково відповідає Переліку пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок на період до 31 грудня року, наступного після припинення або скасування воєнного стану в Україні та відповідає піднапрямам досліджень Комплексної наукової програми Київського національного університету імені Тараса Шевченка «Гуманітарні студії ідентичності, пам'яті та культурної трансформації»
3 бали	Тема пропонованого дослідження частково відповідає Переліку пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок на період до 31 грудня року, наступного після припинення або скасування воєнного стану в Україні та частково відповідає піднапрямам досліджень Комплексної наукової програми Київського національного університету імені Тараса Шевченка «Гуманітарні студії ідентичності, пам'яті та культурної трансформації»
2 бали	Тема пропонованого дослідження частково відповідає Переліку пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок на період до 31 грудня року, наступного після припинення або скасування воєнного стану в Україні та не відповідає піднапрямам досліджень Комплексної наукової програми Київського національного університету імені Тараса Шевченка «Гуманітарні студії ідентичності, пам'яті та культурної трансформації»
1 бал	Тема пропонованого дослідження не відповідає Переліку пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок на період до 31 грудня року, наступного після припинення або скасування воєнного стану в Україні та частково відповідає піднапрямам досліджень Комплексної наукової програми Київського національного університету імені Тараса Шевченка «Гуманітарні студії ідентичності, пам'яті та культурної трансформації»
0 балів	Тема пропонованого дослідження не відповідає Переліку пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-

Бали	Критерії оцінювання
	технічних розробок на період до 31 грудня року, наступного після припинення або скасування воєнного стану в Україні та не відповідає піднапрямом досліджень Комплексної наукової програми Київського національного університету імені Тараса Шевченка «Гуманітарні студії ідентичності, пам'яті та культурної трансформації»

2) Якість формулювання теми й мети пропонованого дослідження.

Бали	Критерії оцінювання
6 балів	Тема дослідження сформульована у обсязі від 5 до 15 слів, репрезентує мету, об'єкт та предмет дослідження, повністю відповідає спеціальності ІЗ «Туризм та рекреація», мета дослідження повністю корелює із темою та є реалістичною для досягнення у форматі дисертаційного дослідження
5 балів	Тема дослідження сформульована у обсязі від 5 до 15 слів, репрезентує мету, об'єкт та предмет дослідження, відповідає спеціальності ІЗ «Туризм та рекреація», мета дослідження частково корелює із темою та є реалістичною для досягнення у форматі дисертаційного дослідження
4 бали	Тема дослідження сформульована у обсязі від 5 до 15 слів, частково репрезентує мету, об'єкт та предмет дослідження, відповідає спеціальності ІЗ «Туризм та рекреація», мета дослідження частково корелює із темою та є реалістичною для досягнення у форматі дисертаційного дослідження
3 бали	Тема дослідження сформульована у обсязі від 5 до 15 слів, частково репрезентує мету, об'єкт та предмет дослідження, відповідає спеціальності ІЗ «Туризм та рекреація», мета дослідження частково корелює із темою та є реалістичною для досягнення у форматі дисертаційного дослідження
2 бали	Тема дослідження сформульована у обсязі від 5 до 15 слів, частково репрезентує мету, об'єкт та предмет дослідження, частково відповідає спеціальності ІЗ «Туризм та рекреація», мета дослідження частково корелює із темою та є реалістичною для досягнення у форматі дисертаційного дослідження
0 балів	Тема дослідження сформульована з порушенням обсягу від 5 до 15 слів, частково репрезентує мету, об'єкт та предмет дослідження, частково відповідає спеціальності ІЗ «Туризм та рекреація», мета дослідження частково корелює із темою та є реалістичною для досягнення у форматі дисертаційного дослідження - 1 бал. Мета дослідження не є реалістичною для досягнення у форматі дисертаційного дослідження

3) Якість формулювання дослідницьких завдань.

Бали	Критерії оцінювання
6 балів	Дослідницькі завдання повністю відповідають меті, об'єкту та предмету дослідження та є реалістичними для досягнення у форматі дисертаційного дослідження
5 балів	Одне із дослідницьких завдань частково відповідає меті, об'єкту та предмету дослідження, але завдання є реалістичними для досягнення у форматі дисертаційного дослідження
4 бали	Одне із дослідницьких завдань не відповідає меті, об'єкту та предмету дослідження, але завдання є реалістичними для досягнення у форматі дисертаційного дослідження
3 бали	Два дослідницькі завдання частково відповідають меті, об'єкту та предмету дослідження, але завдання є реалістичними для досягнення у форматі дисертаційного дослідження
2 бали	Два дослідницькі завдання не відповідають меті, об'єкту та предмету дослідження, але завдання є реалістичними для досягнення у форматі дисертаційного дослідження
1 бал	Більше двох дослідницьких завдань не відповідають меті, об'єкту та предмету дослідження, але завдання є реалістичними для досягнення у форматі дисертаційного дослідження
0 балів	Більше двох дослідницьких завдань не є реалістичними для досягнення у форматі дисертаційного дослідження

4) Якість формулювання дослідницької гіпотези.

Бали	Критерії оцінювання
6 балів	Дослідницька гіпотеза є повністю обґрунтованою, спирається на результати наявних наукових досліджень за заявленою темою, є реалістичною для перевірки у форматі дисертаційного дослідження
5 балів	Дослідницька гіпотеза є частково обґрунтованою, спирається на результати наявних наукових досліджень за заявленою темою, є реалістичною для перевірки у форматі дисертаційного дослідження
4 бали	Дослідницька гіпотеза є частково обґрунтованою, частково спирається на результати наявних наукових досліджень за заявленою темою, є реалістичною для перевірки у форматі дисертаційного дослідження
3 бали	Дослідницька гіпотеза є частково обґрунтованою, проте не спирається на результати наявних наукових досліджень за заявленою темою, але є реалістичною для перевірки у форматі дисертаційного дослідження
2 бали	Дослідницька гіпотеза є недостатньо обґрунтованою, частково спирається на результати наявних наукових досліджень за заявленою темою, але може бути перевірена у форматі дисертаційного дослідження

Бали	Критерії оцінювання
1 бал	Дослідницька гіпотеза не може бути перевірена у форматі дисертаційного дослідження
0 балів	Дослідницька гіпотеза не сформульована

5) Якість опису методів дослідження.

Бали	Критерії оцінювання
6 балів	Методи дослідження сформульовані коректно, вичерпно, відповідають темі, меті, дослідницьким завданням, є релевантними для застосування у межах спеціальності ІЗ «Туризм та рекреація»
5 балів	Методи дослідження сформульовані коректно, вичерпно, але один із запропонованих методів частково відповідає темі, меті, дослідницьким завданням, і є релевантними для застосування у межах спеціальності ІЗ «Туризм та рекреація»
4 бали	Методи дослідження сформульовані коректно, але два із запропонованих методів частково відповідають темі, меті, дослідницьким завданням, і є релевантними для застосування у межах спеціальності ІЗ «Туризм та рекреація»
3 бали	Методи дослідження сформульовані коректно, але один із запропонованих методів не є релевантним для застосування у межах спеціальності ІЗ «Туризм та рекреація»
2 бали	Методи дослідження сформульовані поверхово, вони наближено відповідають темі, меті, дослідницьким завданням
1 бал	Більше двох запропонованих методів не є релевантними для застосування у межах спеціальності ІЗ «Туризм та рекреація»
0 балів	Методи дослідження не відповідають темі, меті, дослідницьким завданням

Оцінювання наукових та навчальних здобутків вступника здійснюється за наступними критеріями.

**Порядок нарахування додаткових балів
за навчальні/наукові досягнення вступників до аспірантури
для здобуття освітнього і наукового ступеня доктора філософії**

Навчальні та наукові досягнення	Код	Кількість балів
Диплом переможця чи призера міжнародної студентської олімпіади з фаху*	ДБ ₁	перше місце – 30 друге місце – 25 третє місце – 15
Диплом переможця чи призера Всеукраїнської студентської олімпіади МОН України з навчальних дисциплін, напрямів та спеціальностей*	ДБ ₂	перше місце – 15 друге місце – 10 третє місце – 5
Диплом переможця чи призера Міжнародного конкурсу студентських наукових робіт з галузей знань і спеціальностей*	ДБ ₃	перше місце – 30 друге місце – 25 третє місце – 15
Диплом переможця чи призера Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт МОН України з галузей знань і спеціальностей*		перше місце – 15 друге місце – 10 третє місце – 5
Диплом переможця чи призера Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт МОН України з галузей знань і спеціальностей (I тур – у разі відсутності II туру)*		перше місце – 7 друге місце – 5 третє місце – 3
Диплом переможця чи призера Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт НАН України з галузей знань і спеціальностей*	ДБ ₄	перше місце – 15 друге місце – 10 третє місце – 5
Диплом лауреата премії НАН України для молодих учених та студентів ЗВО за обраною галуззю знань*	ДБ ₅	15
Стаття у науковому виданні, включеному до Переліку наукових фахових видань України (категорія Б) або у закордонному виданні (за обраною галуззю знань)**	ДБ ₆	10 (кожна стаття) 5 (якщо стаття має більше 2 співавторів)
Стаття у виданні, яке індексується у міжнародних наукометричних базах Scopus або Web of Science (за обраною галуззю знань)**	ДБ ₇	10 (кожна стаття)
Матеріали конференції, які проіндексовано у міжнародній наукометричній базі Scopus або Web of Science (за обраною галуззю знань)**		5 (кожен матеріал)
Участь у науковій конференції (за умови опублікування тез доповіді за обраною галуззю знань)***	ДБ ₈	2 (кожні тези)
Міжнародний патент на винахід за обраною галуззю знань***	ДБ ₉	30
Патент України на винахід за обраною галуззю знань***	ДБ ₁₀	20
Патент України на корисну модель за обраною галуззю знань***		10
Авторське свідоцтво на твір за обраною галуззю знань***		5
Диплом магістра/спеціаліста з відзнакою за обраною галуззю знань	ДБ ₁₁	5

*	Диплом, отриманий за період не більше трьох років до моменту вступу. Статус олімпіади визначається вченою радою факультету/інституту.
**	Зараховується одна стаття в одному номері журналу та одні тези однієї конференції Якщо співавторами статті чи тез доповіді є вступники, які обидва претендують на вступ за однією галуззю знань, кількість балів зменшується вдвічі.
***	За період не більше п'яти років до моменту вступу

Загальна сума балів за навчальні/наукові досягнення не може перебільшувати 30 балів:

$$ДБ_1 + ДБ_2 + ДБ_3 + ДБ_4 + ДБ_5 + ДБ_6 + ДБ_7 + ДБ_8 + ДБ_9 + ДБ_{10} + ДБ_{11} \leq 30$$

I. Основи туризмології/туризмознавства

Туризм як цивілізаційний феномен. Підходи до його трактування і розкриття.

Поняттєво-категоріальний апарат. Дати визначення і розкрити зміст понять: турист, туризм, екскурсант, екскурсія, рекреація, ресурси рекреаційно-туристичні, туристична послуга, туристичний продукт, тур, туристична подорож, туристична діяльність, суб'єкти туристичної діяльності, сфера туризму, індустрія туризму, туристична інфраструктура, туристична дестинація, ринок туристичних послуг, туристичний процес.

Сутність туризмології: об'єкт і предмет дослідження. Місце в системі наук. Структура туризмології.

Історія розвитку та основні наукові школи в туризмології: європейська школа (німецька, австрійська, датська, французька, польська, болгарська, російська); американська школа; російська школа. Розвиток туризмології в Україні: загальна характеристика, регіональні центри і напрямки.

Географія туризму. Предмет географії туризму, його трансформації. Об'єкт і предмет рекреаційної географії. Взаємозв'язок рекреаційної географії і географії туризму. Зв'язок географії туризму з іншими науками. Місце географії туризму в системі наукового знання про туризм (в туризмології). Основні концепції географії туризму: територіальних рекреаційних систем, рекреаційно-туристичного простору, туристичної урбанізації.

Екологія туризму. Концепція рекреаційно-туристичного природокористування. Парадигма стійкого (збалансованого, врівноваженого) розвитку туризму. Глобалізація і туризм.

Гуманітарні науки в дослідженні туризму. Філософія туризму. Культурологія туризму. Соціологія туризму. Психологія туризму. Правознавство і туризм. Характеристика: предмет дослідження, основні концепти, актуальні напрямки.

Економіка туризму. Предмет дослідження. Макроекономічні показники розвитку туризму. Мікроекономічний аналіз туристичної діяльності. Механізм функціонування туристичного ринку. Сторони ринкових відносин: ринок споживача і ринок виробника. Принципи кластеризації туристичної діяльності. Економічні засади формування туристичних дестинацій. Корпоративна діяльність в туризмі. Маркетинг туризму. Роль реклами і PR у просуванні туристичного продукту. Менеджмент туризму, його особливості для туристичних компаній різного типу.

Праксеологія туризму: технології туристичної діяльності. Технології готельного обслуговування; технології організації харчування туристів; технології транспортного обслуговування туристів (різними видами транспорту), інформаційні технології в туризмі, глобальні інформаційні системи і туризм; цикл туристичного обслуговування.

Методологія туризмології. Загальнонаукові методи в дослідженні туризму. Спеціально-наукові методи дослідження туризму. Методи просторово-часового аналізу. Види і форми групування в туризмі. Класифікація рекреаційно-туристичних ресурсів: підходи до класифікації, сутність самої класифікації (за

різними авторами), приклади класифікації. Класифікація (типологізація) видів та форм туризму: підходи, приклади класифікації (типологізації). Класифікація суб'єктів туристичної діяльності, індустрії туризму та її складових, туристичного ринку. Класифікація та типологізація туристичних дестинацій (за різними ознаками). Районування рекреаційно-туристичне: підходи, схеми районування світу та України (за різними авторами). Статистичні і економіко-математичні методи в туристичних дослідженнях. Картографічні методи дослідження в туризмі. Соціологічні методи туристичних досліджень.

II. Туристичне країнознавство

Поширення рекреаційно-туристичних ресурсів в світі і в Україні. Об'єкти ЮНЕСКО і їх використання в туризмі. Схеми макрорайонування міжнародного туризму. Схема туристичного районування UNWTO. Напрямки основних туристичних потоків в світі. Особливості туристичних міграцій.

Туристичні дестинації регіонального рівня: Північна Європа, Західна Європа, Центральна Європа, Південна Європа, Східна Європа; Середземномор'я; Альпійський регіон; Євразійські країни; Південно-Західна Азія, Південна Азія, Центральна Азія, Південно-Східна Азія, Далекий Схід; Північна Америка, Мезоамерика, Південна Америка; Північна Африка, Східна Африка, Західна Африка, Південна Африка; Австралія і Нова Зеландія; Океанія; Антарктида та Антарктика.

Видові туристичні дестинації: Основні регіони круїзного туризму. Основні регіони гірськолижного туризму. Основні регіони альпінізму. Провідні бальнеологічні курорти світу.

Національні дестинації. Країни: США, Франція, Іспанія, Італія, Велика Британія, Німеччина, Китай, Туреччина, Індія, Таїланд, Росія, Греція, Австрія, Угорщина, Польща, Чехія, одна з Балканських країн, одна з країн Балтії (на вибір вступника до аспірантури), Єгипет, Австралія, ПАР. Туристсько-країнознавча характеристика країни: географічне положення, основні туристичні ресурси, місце в системі міжнародного туризму, основні туристичні дестинації.

III. Стан туризму в Україні.

Етапи розвитку туризму в Україні: давні мандрівки, мандрівки В.Григоровича-Барського, внесок паломництва в розбудову інфраструктури подорожей; розвиток туризму в XIX - на початку XX ст.; радянський етап розвитку туризму; розвиток туризму за часи незалежності.

Місце України в системі міжнародного туризму. Основні показники розвитку туризму в Україні. Тенденції розвитку туризму та його регіональні відміни. Система управління туризмом та її трансформації. Нормативно-правові документи, які регламентують розвиток туризму і курортів в Україні.

Ринок туристичних послуг. Характеристика ринку попиту, його стратифікація, регіональні відміни. Характеристика ринку пропозиції: основні суб'єкти туристичного ринку, галузевий та регіональний туристичний продукт. Рекреаційно-туристичне районування України: підходи, схеми районування.

Карпати, Передкарпаття і Закарпаття, Причорномор'я, Приазов'я, Крим, Поділля, Галичина, Волинський, Столичний, Слобожанський, Подніпров'я, Східно-Український, Центрально-Український. Характеристика рекреаційно-туристичних районів: склад, основні рекреаційно-туристичні ресурси, основні туристичні дестинації, розвиток туристичної інфраструктури та індустрії туризму, рекреаційно-туристична спеціалізація та базовий туристичний продукт.

Розвиток основних видів туризму в Україні: рекреаційний (відпочинок і оздоровлення), лікувальний, гірсько-лижний, спортивно-оздоровчий. Характеристика: сутність рекреаційно-туристичних занять, ресурси для розвитку, базові дестинації, їх спеціалізація.

Напрямки розвитку міжнародного туризму. Особливості внутрішнього туризму та екскурсійної діяльності. Основні екскурсійні дестинації.

Готельна і ресторанна справа. Розвиток транспортного обслуговування. Курортне господарство.

Список рекомендованих джерел:

1. Бабарицька В.К., Малиновська О.Ю. Менеджмент туризму. Туроперейтинг. Понятійно-термінологічні основи, сервісне забезпечення турпродукту: Навчальний посібник. – К., 2004.
2. Бейдик О.О. Рекреаційно-туристські ресурси України: Методологія та методика аналізу, термінологія, районування: Монографія.-К.: ВПЦ «Київський університет», 2001.-395с.
3. Дмитрук О.Ю. Екологічний туризм: Сучасні концепції менеджменту і маркетингу: Навчальний посібник. – К., 2004.
4. Закон України "Про туризм" від 18.11.2003 р. // ВВР.
5. Любіцева О.О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти).- К.: "Альтерпрес", 2002.- 436 с.
6. Любіцева О.О. Туризмознавство: вступ до фаху : Підручник / О. О. Любіцева, В. К. Бабарицька. – К.: ВПЦ "Київський університет", 2008. – 335 с.
7. Мальська М.П., Антонюк Н.В., Ганич Н.М. Міжнародний туризм і сфера послуг: Підручник.-К.: Знання, 2008.-661 с.
8. Мальська М.П., Худо В.В., Цибух В.І. Основи туристичного бізнесу. Навч. посіб.-Львів: ВЦ ЛНУ ім. Івана Франка, 2003.-360с.
9. Олійник Я.Б., Степаненко А.В. Теоретичні основи туризмології. Навч. посібник.-К.: Ніка-Центр, 2005.-316 с.
10. Пазенок В.С., Федорченко В.К. Філософія туризму: Навч. посіб.-К.: Кондор, 2004.-268с.
11. Педагогіка туризму. Навч. пос. // за ред. проф. В.К. Федорченка, проф. Фоменко Н.А., доц. Скрипник М.І., доц. Цехмістрової Г.С./.-К.: Видав. Дім «Слово», 2004.-296с.
12. Правове регулювання туристичної діяльності в Україні: Збірник нормативно-правових актів / За заг. ред. В.К. Федорченка. – К., 2002.

13. Туризмолія: концептуальні засади теорії туризму: монографія / [В.К.Федорченко, В.С.Пазенок, О.А.Кручек та ін.].-К.: ВЦ «Академія», 2013.- 368с.
14. Федорченко В.К., Дьорова Т.А. Історія туризму в Україні: Навчальний посібник. – К., 2002.
15. Щур Ю.В., Дмитрук О.Ю. Спортивно-оздоровчий туризм: Навчальний посібник. – К., 2003.
16. www.unesco.org – офіційний сайт ЮНЕСКО
17. [www. world-tourism.org](http://www.world-tourism.org). – офіційний сайт Всесвітньої туристичної організації
18. www.wttc.org. - європейська рада з туризму і подорожей